

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pohledávky zahraničních věřitelů

Insolvenční zákon zvláště rozeznává známé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské...

Insolvenční zákon zvláště rozeznává známé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie.[1] Známým věřitelem je věřitel, o kterém by se insolvenční soud, případně předběžný správce nebo (od rozhodnutí o úpadku) insolvenční správce dlužníka, dozvěděl při obvyklém chodu věci z listin, jež je dlužník povinen předložit insolvenčnímu soudu nebo z řádně vedeného účetnictví dlužníka anebo z jiných dlužníkem řádně vedených záznamů o stavu jeho majetku a závazků (včetně korespondence).[2] Ustanovení dopadá na situace, kdy je u insolvenčního (tuzemského) soudu vedeno vůči dlužníkovi (hlavní nebo vedlejší) insolvenční řízení podle IZ. Insolvenční zákon zde navazuje na evropskou úpravu[3], přičemž do 30.6.2017 se toto ustanovení nevztahovalo na věřitele z Dánska.[4] Jedná-li se o věřitele známé soudu z insolvenčního spisu, má povinnost jej zvláště vyrozumět o zahájeném insolvenčním řízení a o vydání rozhodnutí o úpadku, přičemž jim k tomu zašle výzvu k podávání přihlášek pohledávek na zvláštním formuláři[5], který je přílohou daného Nařízení. Takovému známému věřiteli tak lhůta pro přihlášení pohledávky běží zvláště tak, jak ji formuluje insolvenční soud v zasílaném vyrozumění a formuláři přihlášky. Lhůta nesmí činit méně než 30 dní od zveřejnění oznámení o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku státu, který řízení zahájil.[6] Věřiteli počne lhůta běžet od doručení vyrozumění v souladu s ust. § 74 odst. 2 IZ.[7] Není-li soudu takový věřitel znám, lhůta pro přihlášení pohledávky mu běžet nezačne. Přihlášení pohledávky tímto věřitelem po uplynutí lhůty stanovení v rozhodnutí o úpadku tak nemůže být považováno za opožděné.[8] Zahraniční věřitel může svou pohledávku přihlásit v kterémkoli úředním jazyce orgánů Evropské unie, přičemž minimálně záhloví formuláře „Přihláška pohledávky“ je uvedeno ve všech úředních jazycích orgánů Evropské unie.

Nejedná-li se o známé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států EU, nedoručuje insolvenční soud ani vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení, ani rozhodnutí o úpadku. Tímto ustanovením se tak insolvenční zákon přizpůsobil přímo aplikovatelnému evropskému Nařízení s respektem k jazykové bariéře věřitelů z odlišných členských států, jež tím pádem jim zpravidla brání v účinném využití insolvenčního rejstříku coby zdroje informací o insolvenčním řízení.[9]

Podle čl. 25 Nařízení má vzniknout decentralizovaný systém propojení insolvenčních rejstříků jednotlivých členských států. Tento propojený systém je dostupný na portálu www.e-justice.europa.eu. [10]

Pohledávky, které se považují za přihlášené

Ustanovení § 165 odst. 1 a 2 IZ předpokládá existenci pohledávek, které nemusí být přihlášeny v propadné lhůtě (ačkoliv vznikly před uplynutím lhůty), pokud splňují zákonem stanovené podmínky.

„Citovaný § 165 odst. 2 IZ výslovně předpokládá možnost speciální právní úpravy, již insolvenční zákona či jiný zákon ustanoví, že věřitelé určitých pohledávek, které jinak náleží mezi pohledávky, jež mohou být v insolvenčním řízení dle § 165 odst. 2 IZ uspokojovány, jen jsou-li řádně uplatněny

příhláškou, mají právo na takové uspokojení bez toho, že by byly do insolvenčního řízení postupem podle § 173 a násl. IZ přihlašovány – jejich přihlášky se nepodávají a bez dalšího jim přísluší postavení pohledávek přihláškou uplatněných. Takový speciální režim zákon vztahuje např. na pohledávky věřitelů vyplývající z účetnictví dlužníka, je-li jím banka nebo spořitelna a úvěrní družstvo anebo pobočka zahraniční banky podle § 367 odst. 1 písm. f), které se podle § 373 odst. 1 IZ pokládají (okamžikem prohlášení konkursu) za přihlášené podle insolvenčního zákona, a obdobně tak činí zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla ohledně odvolatelem uplatňovaného nároku na náhradu za plnění dle § 24 odst. 2 písm. b) téhož zákona.“[\[11\]](#)

Dále se jedná o:

- pohledávky věřitelů – osob uvedených v seznamu závazků dle § 104 odst. 1 písm. b) IZ, pouze po dobu trvání moratoria dle § 121 odst. 2 IZ,
- podřízené pohledávky společníků nebo členů dlužníka oznámené insolvenčnímu správci dle § 172 odst. 4 IZ,
- pohledávku věřitele na náhradu nákladů řízení přisouzenou ve sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek dle § 202 odst. 1 IZ,
- pracovněprávní pohledávku zaměstnance dlužníka ve výši vyplývající z účetnictví dlužníka nebo z evidence pro účely daňové dle § 203 odst. 2 IZ,
- pohledávku manžela dlužníka vzniklou v průběhu konkursu vypořádáním SJM[\[12\]](#) dle § 275 IZ[\[13\]](#) [\[14\]](#),
- pohledávky věřitelů zjištěné z účetnictví dlužníka dle § 373 odst. 1 IZ, jde-li o úpadek banky dle § 367 odst. 1 písm. a) nebo c) IZ,

pohledávky věřitelů zjištěné z účetnictví dlužníka dle § 385 odst. 1 IZ, jde-li o úpadek pojišťovny nebo zajišťovny dle § 379 odst. 1 písm. a) nebo b) IZ.[\[15\]](#)

Mgr. Bc. Milan Horák,
asistent soudce
Krajský soud v Ústí nad Labem

e-mail: MHorak@ksoud.unl.justice.cz

[\[1\]](#) § 430 odst. 1 IZ

[\[2\]](#) Usnesení Nejvyššího soudu, sp.zn. 29 NSČR 13/2010, ze dne 26.7.2012

[\[3\]](#) Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/848 ze dne 20.5.2015 o insolvenčním řízení

[4] Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29.5.2000, o úpadkovém řízení

[5] Čl. 55 a 88 Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/848, ze dne 20.5.2015 o insolvenčním řízení

[6] Čl. 55 Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/848, ze dne 20.5.2015 o insolvenčním řízení

[7] Usnesení Nejvyššího soudu, sp.zn. 29 NSCR 4/2008, ze dne 4.9.2008

[8] Např. usnesení VS Olomouc, sp.zn. KSOS 34 INS 30782/2013, 1 VSOL 755/2014, ze dne 4.2.2015, nebo usnesení VS Olomouc, sp.zn. KSBR 37 INS 1271/2014, 2 VSOL 773/2014, ze dne 17.10.2014, nebo usnesení VS Praha sp.zn. MSPH 93 INS 1923/2008, 3 VSPH 172/2010, ze dne 1.9.2010

[9] Usnesení Nejvyššího soudu, sp.zn. 29 NSČR 4/2008, ze dne 4.9.2008

[10] Ke dni zpracování této diplomové práce byly takto propojeny „v beta režimu“ pouze rejstříky ČR, Německa, Estonska, Itálie, Lotyšska, Nizozemí, Rakouska, Rumunska a Slovinska

[11] Usnesení VS Praha ze dne 30. 4. 2009, sp.zn. KSPA 48 INS 2744/2008 1 VSPH 33/2009

[12] Podle § 274 IZ ve znění od 1.6.2019 se odkazuje na pravidla vypořádání SJM podle OZ. Pokud bude vedeno řízení jen na jednoho z manželů, polovina výtěžku zpeněžení majetku zapsaného v soupisu majetkové podstaty náleží jako pohledávka druhému manželovi. Pokud budou vedeny zvlášť řízení na každého manžela, majetek bude zpeněžován v řízení, v němž dříve nastali účinky prohlášení konkursu (obdobně při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty nebo splátkovým kalendářem se zpeněžením majetkové podstaty a byl-li dlužník povinen vydat majetek ke zpeněžení) nebo dříve zajištěný věřitel požádal o zpeněžení.

[13] Toto obdobně platí při schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty nebo schválení oddlužení splátkovým kalendářem se zpeněžením majetkové podstaty, pokud byl dlužník povinen vydat majetek ke zpeněžení. Ustanovení není aplikovatelné v případě společného oddlužení manželů.

[14] Může vzniknout uzavřením dohody o vypořádání společného jmění manželů podle § 271 IZ, rozhodnutím insolvenčního nebo obecného soudu o vypořádání společného jmění manželů podle § 159 odst. 1 písm. c) IZ, potažmo § 273 odst. 1 IZ, anebo v důsledku fikce vypořádání společného jmění manželů předpokládané ust. § 741 OZ.

[15] Šínová, Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ, str. 215

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)